

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest
- Definitieve goedkeuring

Uitvoering van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerp van decreet, waarvan dit ontwerp van besluit de uitvoering regelt, werd door het Parlement goedgekeurd op 5 april 2019. Dit ontwerpbesluit heeft betrekking op het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest werd vervangen door het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest, met inwerkingtreding op 1 januari 2020.

Als gevolg hiervan is het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 tot uitvoering van het decreet van 3 juni 2016 betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest eveneens aan vervanging toe.

Er is een taal- en legistiek advies gevraagd en gekregen op 13 februari 2020.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 26 februari 2020.

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest werd principieel goedgekeurd door de

Vlaamse Regering op 5 juni 2020 (VR 2020 0506 DOC.0546/1-2-3 en 4). Hierin is de reactie op het advies van de Inspectie van Financiën opgenomen.

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij heeft op 26 juni 2020 een advies gegeven (adviesnummer: 2020-07). Dit advies heeft geen aanleiding gegeven tot een wijziging van het besluit.

De Raad van State bracht een advies uit op 8 september 2020 (advies 67.877/1/V).

In antwoord op het advies van de Raad van State om de Gegevensbeschermingsautoriteit te raadplegen, wordt opgemerkt dat bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens werd opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) door de Vlaamse overheid. Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

De VTC bracht een advies uit op 28 september 2020 (advies 2020/39).

Het voorliggend ontwerp is aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State en van de VCT.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Bij het nieuwe besluit wordt rekening gehouden met het voornemen om de voorwaarden met betrekking tot terugkeerperiodes om als ramp erkend te worden te actualiseren, in functie van de wijzigende klimaatomstandigheden en dit zowel conform de initiële beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2018-2019 (onder Beleidsopties en -initiatieven 2019, p37) als de Beleidsnota Algemeen regeringsbeleid 2019-2024, waarin staat: *‘Wat de rampschade betreft, bereidt Vlaanderen zich de komende jaren voor door de herwerking van de beide rampenfonds tot één fonds en het stimuleren van een brede weersverzekering voor landbouwteelten. Hierbij is de EU-verordening nr. 702/2014 van toepassing. In het licht van bovenstaande, herbekijken we de wetenschappelijke criteria om een natuurverschijnsel als ramp te erkennen.’*

Dit leidt tot een terugkeerperiode van dertig jaar in plaats van twintig jaar. Een ander actueel gegeven is dat weersvoorspellingen accurater zijn dan vroeger. Burgers kunnen beter hun voorzorgen nemen tegen voorspelde natuurverschijnselen met uitzonderlijk karakter en zo de mogelijke schade beperken. Ook dit verantwoordt waarom de normen strenger zijn dan voorheen.

Daarnaast baseert het Vlaams Rampenfonds zich voortaan voor de erkenning van de meeste rampen op het advies van de bevoegde wetenschappelijke instellingen en verdwijnt bijgevolg de verwijzing naar fotomateriaal dat ingediend kon worden door de schadelijders. Dit zorgt voor een objectivering van de beslissing tot erkenning. Na de erkenning kan een aangever in de aanvraag het fotomateriaal toevoegen. Voor die rampen waarvoor geen enkele wetenschappelijke instelling bestaat die advies kan verlenen, wordt wel de mogelijkheid van waarnemingen op het terrein behouden.

Het uitvoeringsbesluit omvat volgende bepalingen:

- Hoofdstuk 1, dat naast het vaststellen van de definities, artikel 2, 6° van het decreet uitvoert. Dit artikel staat de Vlaamse Regering toe betekeniswijzen vast te leggen waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.
- Hoofdstuk 2, afdeling 2 en 3 die artikel 4 van het decreet uitvoeren. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op de financiële en wetenschappelijke criteria voor de erkenning van rampen vast te stellen.
- Hoofdstuk 3 dat artikel 4, tweede lid van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering onder andere op de geografische uitgestrektheid van een ramp vast te stellen.
- Hoofdstuk 4 dat hoofdstuk 5 van het decreet uitvoert. Het geeft uitvoering aan artikel 9, §2 van het decreet dat de Vlaamse Regering oplegt de wijze vast te stellen waarop een aanvraag tot tegemoetkoming moet ingediend worden en aan artikel 11 van het decreet, dat het onderzoek van de aanvragen regelt.
- Hoofdstuk 5 dat artikel 12, §2 van het decreet uitvoert, in de mate dat dit artikel vereist dat de Vlaamse Regering vaststelt hoe de schade geschat moet worden.
- Hoofdstuk 6 dat eveneens artikel 12, §2 van het decreet uitvoert, in de mate dat dit artikel vereist dat de Vlaamse Regering de berekening van de tegemoetkoming bepaalt.
- Hoofdstuk 7 dat artikel 19, tweede lid van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op te bepalen hoe deskundigen buiten de administratie ingeschakeld kunnen worden.
- Hoofdstuk 8 dat artikel 26, §4 van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op voor de betaling van sommen aan verzekeringsondernemingen voor rekening van hun verzekerden, de te volgen procedure, de berekeningswijze van de bedragen en de voorwaarden van de uitbetaling te bepalen.
- Hoofdstuk 9 dat de verwerking van persoonsgegevens regelt in uitvoering van hoofdstuk 5 van het decreet. Dit hoofdstuk van het decreet regelt de vergoedingsprocedure en vereist hiervoor de verwerking van persoonsgegevens.
- Hoofdstuk 10 dat met artikel 38, artikel 21 van het decreet uitvoert. Dit artikel legt de Vlaamse Regering op nadere regels vast te stellen voor de terugvordering van de ten onrechte betaalde sommen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

De definitie van terugkeerperiode is niet hernomen omdat de betekenis ervan niet afwijkt van de gebruikelijke betekenis en de duur van 30 jaar al vastgelegd is in artikel 4, eerste lid, 1° van het decreet.

Daarnaast wordt in dit artikel de regelgeving betreffende de rampenschade digitaal vriendelijk gemaakt. Op deze wijze kan er met de schadelijders via de eBox elektronische berichten worden uitgewisseld die gelden als een beveiligde zending.

Artikel 2

Als een natuurverschijnsel voldoet aan de wetenschappelijke criteria, vermeld in afdeling 3, kan het door de Vlaamse Regering als ramp erkend worden.

De Vlaamse regering heeft op basis van het financieel criterium de mogelijkheid om bij hoogdringendheid uitzonderlijke natuurverschijnselen te erkennen als ramp zonder rekening te moeten houden met het wetenschappelijk erkenningscriterium.

Er is ook de mogelijkheid om verschillende fenomenen te groeperen en in “groep” te erkennen wanneer ze gelijktijdig of binnen een zekere tijdsspanne optraden.

Artikel 3

Ingevolge het samenvoegen van de algemene rampen en de landbouwrampen is een verhoging van het bestaande financieel criterium uit het uitvoeringsbesluit van 23/12/2016 nodig. We verhogen daarom de drempel van 30 miljoen euro naar 100 miljoen euro. Als we abstractie maken van de wetenschappelijke criteria zouden also sinds de bevoegdheidsoverdracht de 3 erkende landbouwrampen en 1 algemene ramp in aanmerking komen voor het financieel criterium. Conform het voornemen van de Vlaamse Regering zijn de wetenschappelijke criteria aangepast aan de wijzigende klimaatomstandigheden. Het is niet meer dan logisch dat het financieel criterium deze verstrenging volgt, gezien bij het bereiken van die financiële drempel, de waarden van de wetenschappelijke criteria niet meer gehaald moeten worden.

Artikel 4

Voor hevige regenval worden de becijferde minimale hoeveelheden opgetrokken naar een geschatte terugkeerperiode van 30 jaar, met name meer dan 35 mm/u/m² of 70 mm/24u/m². De advies-verlenende instanties beschikken naast deze minimale hoeveelheden over de noodzakelijke gegevens om in te schatten of voldaan is aan een terugkeerperiode van 30 jaar en dit rekening houdend met de meest actuele waarden.

Eveneens worden periodes van langdurige regenval als één enkele ramp beschouwd zoals dat ook in het vorige uitvoeringsbesluit van 23/12/2016 van toepassing was.

Hevige regenval kan lokale overstromingen, opstuwingen van riolen of modderstromen veroorzaken. In toepassing van het decreet kan een modderstroom bij een schadelijker die de wettelijke erosiemaatregelen had moeten nemen, niet vergoed worden.

Het besluit legt niet langer vast welke wetenschappelijke methodes het KMI en de VMM precies moeten gebruiken om het onderzoek te voeren. Aan de basis hiervan liggen de snel evoluerende technieken en meetapparatuur, waarbij op basis van internationale wetenschappelijke referenties en afspraken zeer actueel kan ingespeeld worden op de interpretatie van weerfenomenen.

Dit artikel werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State om het discretionair karakter van de beslissing van de Vlaamse Regering te bevestigen.

Artikel 5

Net als in het oude besluit wordt een onderscheid gemaakt tussen overstroming van waterlopen die onderhevig zijn aan getijden, waarvoor de hoogte van het waterpeil het ijkpunt is en overstroming van waterlopen die niet onderhevig zijn aan getijden, waarvoor het debiet van de waterloop het ijkpunt is. In het oude besluit werd voor dijkbreuk, vloedgolf of overstroming dezelfde regel genomen als voor waterlopen die onderhevig zijn aan getijden. Er is geen reden om het onderscheid tussen waterlopen met getijden en zonder getijden in deze gevallen te verlaten.

Artikel 6

Het criterium van 120 km/uur is, na consultatie van het KMI, verhoogd naar 135 km/uur omdat deze waarde beantwoordt aan een terugkeerperiode van 30 jaar, en dit zowel voor stormwinden als voor rukwinden.

Een windhoos is een snel draaiende kolom lucht, die vaak als een trechtervormige slurf onder een onweerswolk zichtbaar is. De zichtbare slurf bestaat net als een wolk uit waterdruppeltjes. De windsnelheden bij een windhoos kunnen zeer lokaal oplopen tot enkele honderden kilometers per uur.

Een tornado is een wervelwind met zeer grote windsnelheden tot enkele honderden kilometers per uur en een diameter van enkele tientallen meters tot een paar kilometer, die meestal zichtbaar is doordat waterdamp condenseert in de wervel of doordat materiaal van het aardoppervlak wordt opgetild.

Windschering is de verzamelterm voor zeer lokale, plotselinge veranderingen in de wind. Dat kan de windsnelheid zijn of de windrichting zijn of beide tegelijk. Dit is in wetenschappelijke middens ook bekend onder de term 'downburst' of 'microburst'.

Artikel 7

Op advies van de Koninklijke Sterrenwacht van België, dienst Seismologie, wordt overgestapt van de schaal van Richter naar de Belgische lokale magnitudeschaal omdat dit de magnitudeschaal is die routinematig berekend wordt voor aardbevingen, geregistreerd door het Belgisch seismisch netwerk dat wordt beheerd door de Koninklijke Sterrenwacht van België. Deze schaal is gebaseerd op de oorspronkelijke magnitudeschaal van Richter, maar aangepast aan de specifieke eigenschappen van de aardkorst in en rond België. Deze schaal vertrekt van de intensiteit van een aardbeving.

Op basis van een terugkeerperiode van 30 jaar, komt de Koninklijke Sterrenwacht van België uit op een minimale magnitude van 5.0. De verwijzing naar de intensiteitsgraad op de Europese Macroseismische schaal is geschrapt omdat deze enkel en alleen gebaseerd is op de ernst van de schade, wat alleen kan bewezen worden aan de hand van fotomateriaal van schadelijders. Omdat dit geen objectief oordeel toelaat, steunt het Vlaams Rampenfonds zich voortaan alleen op het advies van de bevoegde wetenschappelijke instelling.

Artikel 8

In het oude besluit stonden geen wetenschappelijke criteria voor ernstige droogte. Het is een potentiële ongunstige weersomstandigheid die met een natuurramp gelijkgesteld kan worden conform artikel 2, 3°, f) van het decreet. Alleen schade aan teelten, oogsten of vee wordt vergoed. Het productieverlies moet beantwoorden aan een terugkeerperiode van dertig jaar.

Artikel 9

In het oude besluit stonden geen wetenschappelijke criteria voor vorst. Het is een potentiële ongunstige weersomstandigheid die met een natuurramp gelijkgesteld kan worden conform artikel 2, 3°, a) van het decreet.

In de Waalse regelgeving staan voor de uitzonderlijke vorst volgende afzonderlijke criteria:

- 1° de vorst plotseling optreedt;
- 2° de vorstdagen abnormaal vroeg of laat vallen;
- 3° er een groot aantal vorstdagen is over een vorstperiode;
- 4° er gedurende de vorstperiode abnormale minimum- en maximumtemperaturen zijn.

Zoals aangegeven in het besluit zal het uitzonderlijk karakter en de omvang van de vorst beoordeeld worden aan de hand van het advies van het KMI.

Dit artikel werd aangepast aan de opmerking van de Raad van State om het discretionair karakter van de beslissing van de Vlaamse Regering te bevestigen.

Artikel 10

In het oude besluit stonden geen wetenschappelijke criteria voor natuurbrand van natuurlijke oorsprong. Het is een potentieel natuurverschijnsel met uitzonderlijk karakter conform artikel 2, 2°, g) van het decreet. Omdat het alleen gaat over natuurbranden van natuurlijke oorsprong, doet het Vlaams Rampenfonds een beroep op de brandweer, om een menselijke oorzaak te kunnen uitsluiten. Het KMI kan alleen informatie geven over droogte, die mogelijk aan de oorsprong ligt van de brand.

Het is bij elk afzonderlijk geval een beoordeling van de brandweer of de brand al dan niet aangestoken is.

Artikel 11

Aardverschuivingen of grondverzakkingen kunnen erkend worden als ramp als zij een schade veroorzaken die vergelijkbaar is met de intensiteitsgraad VII op de Europese Macroseismische schaal.

De Vlaamse regelgeving behoudt het eerder gebruikte erkenningscriterium van intensiteitsgraad VII op de Europese Macroseismische Schaal. Hier kan het Vlaams Rampenfonds alleen terugvallen op waarnemingen op het terrein. Er zijn geen wetenschappelijke instellingen die de wetenschappelijk criteria voor aardverschuivingen of grondverzakkingen kunnen toetsen.

Artikel 12

Hagel is een vaste neerslagvorm die bestaat uit bolvormige of onregelmatige ijsklompen.

De verwijzing naar de intensiteitsgraad op de schaal van TORRO is geschrapt omdat deze enkel en alleen gebaseerd is op de ernst van de schade, wat alleen kan bewezen worden aan de hand van fotomateriaal van schadelijders. Omdat dit geen objectief oordeel toelaat, steunt het Vlaams Rampenfonds zich voortaan alleen op het advies van de bevoegde wetenschappelijke instelling.

Artikel 13

Aan de hand van het advies van het KMI kan het Vlaams Rampenfonds oordelen of sneeuw- of ijsdruk uitzonderlijk is. Dit is een zeer moeilijke materie omdat dit zeer geografisch gebonden is: aan de kust is 10cm sneeuw veel uitzonderlijker dan 30cm in het binnenland. Ook speelt de samenstelling van de sneeuw een heel grote rol: droge sneeuw, smeltende sneeuw, bevroren sneeuw waar verse sneeuw is op gevallen, ... Hier zal dus geval per geval nagekeken moeten worden of dit in aanmerking kan komen voor erkenning. In het verleden is er federaal ooit één erkenning voor dit soort ramp geweest, ook met gemeenten in Vlaanderen.

Artikel 14

Dit artikel komt tegemoet aan de vraag van de Raad van State om schade naar aanleiding van vulkaanuitbarstingen in het Vlaamse Gewest te kunnen erkennen. Omwille van het uitzonderlijk karakter van dit weersverschijnsel wordt de omvang beoordeeld aan de hand van waarnemingen op het terrein.

Artikel 15

Dit artikel komt tegemoet aan de vraag van de Raad van State om schade naar aanleiding van orkanen in het Vlaamse Gewest te kunnen erkennen. Omwille van het uitzonderlijk karakter van tropische cyclonen wordt de omvang beoordeeld aan de hand van waarnemingen op het terrein.

Artikel 16

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat het initiatief om opgenomen te worden in het af te bakenen gebied van de ramp moet genomen worden door de schadelijders. Dit wijkt af van het vorige besluit, waar het initiatief genomen moest worden door de getroffen gemeenten. Met deze wijziging wordt tegemoet gekomen aan de vraag van de VVSG, in naam van de steden en gemeenten, om de steden en gemeenten hier niet meer mee te belasten. Een aanvraag door de schadelijders wordt gefaciliteerd door het e-loket, dat reeds opengesteld werd voor het indienen van aanvragen tot tegemoetkoming en ook ingezet kan worden voor de erkenningsprocedure.

Deze aanvragen moeten binnen de 60 dagen na de laatste dag van het uitzonderlijk natuurverschijnsel worden verstuurd. Als niemand binnen deze termijn, voor schade binnen eenzelfde gemeente, een aanvraag indient is het onmogelijk om nog een erkenning te bekomen voor de betrokken gemeente.

Bij de aanvraag tot erkenning moeten de schadelijders, volgens het tweede lid van dit artikel, per weersfenomeen dat zich op een bepaald tijdstip voordoet, volgende informatie bij hun aanvragen voegen:

1. de plaats waar de ramp zich heeft voorgedaan.
2. de aard van het weersfenomeen dat aanleiding gaf tot schade (overvloedige regen, overstroming, hagel, wind,...).
3. het tijdstip waarop het weersfenomeen zich heeft voorgedaan.
4. een korte beschrijving van de schade.
5. het geraamd bedrag van de schade.

De aanvraag tot erkenning en de gevraagde cijfergegevens worden bij voorkeur via het e-loket aan het Vlaams Rampenfonds overgemaakt.

Onder tijdstip kan zowel een specifiek moment als een periode begrepen worden. Het Vlaams Rampenfonds toetst het opgegeven tijdstip of de periode af met de wetenschappelijke instantie in het kader van het onderzoek tot erkenning en de beoordeling of aan de 60 dagen is voldaan.

Het derde lid van dit artikel geeft aan het Vlaams Rampenfonds de mogelijkheid om de schadelijders te bevragen. Deze bijkomende informatie moet ook binnen de 60 dagen na de vraag om informatie worden overgemaakt.

De aangiften dienen ook als indicatie voor het financieel criterium.

Artikel 17

Echtgenoten, samenwonenden en eigenaars in onverdeeldheid dienen één aanvraag in voor het geheel van de beschadigde goederen.

De vereiste uit artikel 13 van het oude besluit, waarin geëist werd dat de eigenaar in onverdeeldheid, die de aanvraag indient in naam van de andere eigenaars, alle namen van de andere eigenaars en hun respectievelijk deel in de onverdeeldheid vermeldt wordt niet herhaald. Dit is een overdreven administratieve last.

De aanvraag wordt ook niet langer beschouwd als een afzonderlijke aanvraag voor elke eigenaar in de onverdeeldheid, zodat ook de franchise voor de vergoeding van artikel 27, §1 maar 1 keer toegepast wordt op de hele eigendom in onverdeeldheid.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt op welke wijze een aanvraag voor tegemoetkoming moet ingediend worden.

Artikel 19

De aanvraag wordt gelijkgesteld met een verklaring op eer. Zij moet alle informatie en bewijsstukken bevatten, om de aard en de omvang van de schade te specificeren. De formulering in §4 werd aangepast om duidelijk te maken dat een proces-verbaal van de commissie facultatief is en dit in navolging van het advies van de Raad van State.

In §3 wordt de link van de 'verzamelaanvraag' met de Europese wetgeving toegevoegd.

De vereiste uit het oude besluit dat voor schade aan teelten minstens één foto een geografisch aanknopingspunt moet bevatten wordt niet herhaald in §5 van dit besluit omdat dit in de praktijk vaak onmogelijk bleek.

Artikel 20

Dit artikel voert een voorrangsregeling in voor de behandeling van aanvragen door het Vlaams Rampenfonds voor kwetsbare doelgroepen, met name voor aanvragers die kunnen aantonen dat zij omwille van de schade veroorzaakt door de erkende ramp in ernstige financiële problemen verkeren.

Dit is in lijn met het engagement van de Vlaamse regering in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet betreffende de tegemoetkoming voor schade, aangericht door algemene rampen in het Vlaamse Gewest (stuk 695 (2015-2016), nr. 3, p8).

Artikel 21

Dit artikel omschrijft de bevoegdheden van het Vlaams Rampenfonds op het vlak van de controle op de aanvragen tot het bekomen van een tegemoetkoming.

Artikel 22

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 23

Dit artikel specificeert hoe het bruto bedrag van de schade wordt vastgesteld voor de verschillende schadecategorieën.

1° Met constructies in 1° worden bedoeld gebouwde onroerende goederen.

In 10° wordt verduidelijkt dat eventuele winsten van de teler uitgesloten zijn van vergoeding.

In §2 wordt de tegemoetkoming beperkt door de vergoeding voor motorrijtuigen voor privégebruik te beperken tot één eenheid per gezinslid boven de zestien jaar die beschikt over een geldig rijbewijs.

De tegemoetkoming voor schade aan deze motorrijtuigen voor privégebruik wordt eveneens beperkt tot de in het artikel opgenomen bedragen. De tegemoetkoming wordt beperkt gezien de waarde van een motorrijtuig na 3 jaar nog ongeveer de helft van de nieuwwaarde bedraagt.

Artikel 24

Het netto bedrag van de schade wordt berekend door het bruto bedrag van de schade (artikel 23) te verminderen met de materiële of economische slijtage van het goed op het ogenblik van de erkende ramp of te verminderen met de waarde van de herbruikbare delen of elementen van het beschadigde goed, wrakken of schroot.

Artikel 25

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 27

§1, eerste lid. Op het bedrag van de tegemoetkoming wordt per aanvraag een vrijstelling van 500 euro toegepast.

§1, tweede en derde lid voeren vanuit sociale overwegingen een uitzondering in op de toe te passen vrijstelling van 500 euro bij het berekenen van de vergoeding. Bij schade aan private goederen, wordt de vrijstelling van 500 euro niet ingehouden voor personen die een leefloon ontvangen met toepassing van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie of die recht hebben op een gelijkwaardige financiële hulpverlening met toepassing van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Nieuw is dat de uitzondering ook geldt voor schade aan bedrijfsgoederen voor zelfstandigen die zich in een moeilijke financiële of economische situatie bevinden.

§2. Het bedrag van de tegemoetkoming wordt berekend door op het netto bedrag van de schade de overeenstemmende vergoedingscoëfficiënten toe te passen en dit resultaat zo nodig te beperken tot de afnemende vergoedingspercentages voor de niet-verzekerde schade vermeld in artikel 27 van het decreet van 5 april 2019.

Bijvoorbeeld:

Als het netto totaalbedrag van de schade in 2020 voor een landbouwer die minstens 50% van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft 7.000 euro bedraagt, bekomt men na de coëfficiëntberekening voor de niet-verzekerde schade volgende bedragen:

- op de schijf tot 500 euro: 0 euro
- op de schijf 501 euro tot 2.500 euro: $2.000 \text{ euro} \times 1,0 = 2.000$
- op de schijf 2.501 euro tot 7.000 euro: $4.500 \text{ euro} \times 0,9 = 4.050$

In totaal 6.050 euro.

In toepassing van artikel 27 van het decreet van 5 april 2019 dient de toe te kennen tegemoetkoming beperkt te worden tot 80% van de geleden schade, zijnde 5.600 euro.

Artikel 28

Deze bepaling wordt toegevoegd in antwoord op het advies van de Raad van State betreffende de verplichte aanmelding bij de Europese Staatsteun van bepaalde categorieën van overheidssteun.

Zij voorziet in een aanmeldingsplicht voor de toegekende tegemoetkomingen die niet onder de vrijstelling vallen van artikel 50, lid 1, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Europese Commissie van 17 juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard'.

Dit is een formalisering van de praktijk die reeds in het verleden werd toegepast. De erkenning van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld wordt, met toepassing van voormelde verordening (EU) nr. 651/2014 van 17 juni 2014, bij de Europese Commissie aangemeld.

Artikel 29

§1. Voor openbare domeingoederen wordt een vrijstelling van 12.500 euro toegepast per openbare instelling of instelling van openbaar nut voor het geheel van haar openbare domeingoederen, die beschadigd zijn door de ramp.

§2. Het bedrag van de tegemoetkoming wordt berekend door op het netto bedrag van de schade de overeenstemmende vergoedingscoëfficiënten toe te passen.

§3. De berekende tegemoetkoming wordt verminderd met alle bedragen die door derden werden betaald als gedeeltelijke of gehele dekking of herstelling van de schade die het voorwerp van de tegemoetkoming uitmaken. Het gaat hier bijvoorbeeld om mogelijke subsidies, toegekend door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Artikel 30

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 31

De niet tot de administratie behorende deskundigen worden aangesteld door toepassing van de wetgeving overheidsopdrachten.

Artikel 32

De Vlaamse overheid beperkt haar financiële tegemoetkoming, overeenkomstig artikel 26, §4 van het decreet tot 100 miljoen euro per ramp. De wet van 12 juli 1976 voorzag voor de omstandigheden omschreven in artikel 26 van het decreet een tussenkomst van 700 miljoen euro voor het risico aardbeving en 280 miljoen euro voor het risico overstroming voor het Belgische grondgebied.

Dit artikel herneemt de drempel voorzien in het uitvoeringsbesluit van 23/12/2016 (art. 28).

In de Vlaamse regelgeving treedt de Vlaamse Regering voor een bedrag van 100 miljoen euro per erkende ramp op als waarborgfonds.

Artikel 33

Om de dekking voor verzekeringsondernemingen binnen de grenzen van een aanvaardbare prijs te houden, krijgen zij de mogelijkheid om het totaal van de door haar te betalen vergoedingen naar aanleiding van een natuurramp te beperken.

In dat geval krijgt de Vlaamse regering de rol van waarborgfonds, naar het voorbeeld van het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds en het Fonds voor Arbeidsongevallen om de door de verzekeraars uitbetaalde vergoeding te vervolledigen. Deze aanvulling is voor de slachtoffers bestemd en niet voor de verzekeraars, die slechts een herverdelende taak hebben.

Deze rol is de Vlaamse regering ook toevertrouwd als een verzekeringsmaatschappij het voorwerp uitmaakt van een afstand of intrekking van toelating in België of van een opgelegd verbod van activiteit in België of als ze failliet wordt verklaard.

Sinds het nieuwe decreet van 2019 speelt de Vlaamse Regering deze rol ook in het kader van de

brede weersverzekering overeenkomstig artikel 25 en 26 van het decreet van 2019. Overeenkomstig §1, 3° van artikel 26 van het decreet komt de Vlaamse Regering tussen als de gesommeerde vergoedingen die de verzekeraars verschuldigd zijn in het kader van de brede weersverzekering 100 miljoen euro per jaar overschrijden.

In dat laatste geval is pas op het einde van een kalenderjaar duidelijk over welke bedragen en hoeveel rechthebbenden het gaat. Deze bedragen en rechthebbenden moeten meegeteld worden in de vergoeding per ramp van artikel 32 van dit besluit, zodat de verdeling van maximum 100 miljoen euro onder de verschillende verzekeraars en rechthebbenden van een verzekeringsovereenkomst, correct kan gebeuren conform artikel 32 van het besluit. Daarom moeten alle verzekeraars en rechthebbenden van verzekeringsovereenkomsten, die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van de Vlaamse Regering alle nodige bewijsstukken uiterlijk op 31 januari van het jaar, volgend op de ramp(en), indienen bij het Vlaams Rampenfonds.

Artikel 34

Voor het geval dat meerdere verzekeraars aanspraak maakten op een tegemoetkoming voorzag het oude besluit dat de tegemoetkoming verhoudingsgewijs werd toegekend, zonder meer uitleg. Nu wordt verduidelijkt dat het de verhouding met het aantal rechthebbenden is die gehanteerd wordt als verdeelsleutel.

Artikel 35

De Vlaamse Regering betaalt uiterlijk op 31 juli van het lopend kalenderjaar de tegemoetkomingen uit.

Een overgangsmaatregel voor deze bepaling, zoals de Raad van State vroeg in haar advies, is overbodig.

Vermits de aanvragen van de verzekeraars en de rechthebbende op een verzekeringstussenkomst, in toepassing van artikel 33 van het besluit, dienen ingediend te worden op 31 januari van het volgend kalenderjaar, of in concreto ten vroegste op 31 januari 2021 en de uitbetaling ten vroegste tegen 31 juli 2021 moet gebeuren, is een overgangsmaatregel voor de rampen van 2020 niet aan de orde.

Artikel 36

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 37

In antwoord op het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie wordt een bepaling toegevoegd betreffende de verwerking van persoonsgegevens.

De verwerking van deze gegevens is noodzakelijk zodat het Vlaams Rampenfonds kan voldoen aan haar wettelijke verplichting om schade, geleden naar aanleiding van rampen, te vergoeden. De wettelijke basis ertoe is vervat in de bepalingen van hoofdstuk 5 van het decreet van 5 april 2019.

Dit artikel bevat een opsomming van de gegevens die worden verwerkt, het doel ervan en de bewaartermijn van tien jaar op grond van artikel 2262bis, §1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, dat stelt dat alle persoonlijke rechtsvorderingen verjaren door verloop van tien jaar.

Het Vlaams Rampenfonds voorziet als verwerkingsverantwoordelijke in de technische en organisatorische maatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze worden geconcretiseerd in het verwerkingsregister. De VTC stelt letterlijk in haar advies dat dit niet wettelijk geregeld moet worden (punt 50 van haar advies).

De VTC vraagt ook de rechten van de betrokkenen en de transparantie te regelen in dit besluit. Deze rechten worden evenwel al voldoende in de AVG geregeld. Een verordening mag niet omgezet worden in nationaal recht. Deze artikelen overnemen is dan ook niet gewenst.

Artikel 38

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 39

Dit artikel wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 1995 houdende vaststelling van de regelen betreffende de werking en het beheer van het Vlaams Fonds voor de Lastendelging om aanrekening op het Vlaams Fonds Lastendelging mogelijk te maken van de lasten van de premiesubsidie voor een brede weersverzekering voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2019 betreffende de premiesubsidie voor een brede weersverzekering in de landbouwsector en de lasten als gevolg van een ramp, als vermeld in het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest. Daartoe worden in artikel 1, §2 punten 2°/2 en 2°/3 ingevoegd.

Artikel 40

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State wordt een overgangsregeling ingevoerd voor artikel 16. Voor rampen die zich voordoen tussen 1 januari 2020 en de publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad moeten de schadelijders de aanvraag tot erkenning indienen binnen zestig dagen na de publicatie van dit besluit.

Artikel 41

Het decreet van 5 april 2019 is in werking sinds 1 januari 2020. Het uitvoeringsbesluit van 23 december 2016 werd afgeschaft met artikel 30, 5° van dit decreet. Dit artikel 41 bepaalt dat het besluit uitwerking heeft sinds 1 januari 2020, de datum van inwerkingtreding van het decreet. Het is immers mogelijk dat zich ondertussen rampen voordoen die, zolang de nodige uitvoeringsmaatregelen ontbreken, niet verder afgehandeld kunnen worden. De terugwerkende kracht is bijgevolg noodzakelijk voor de continuïteit van de dienstverlening en de goede werking van het bestuur en tast in beginsel geen verkregen rechten aan.

Artikel 42

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Door het verstrengen van de financiële en wetenschappelijke criteria enerzijds en door de brede weersverzekering anderzijds zal de impact op de begroting kleiner zijn dan thans het geval is. Het financieel criterium van het besluit van 2016 van 30 miljoen euro wordt immers verhoogd naar 100 miljoen euro. Conform het voornemen van de Vlaamse Regering zijn de wetenschappelijke criteria aangepast aan de wijzigende klimaatomstandigheden, met name van een periodiciteit van

20 naar 30 jaar. Het is niet meer dan logisch dat het financieel criterium deze verstrenging volgt, gezien bij het bereiken van die financiële drempel, de waarden van de wetenschappelijke criteria niet meer gehaald moeten worden.

Illustratief kan dit als volgt weergegeven worden. Op basis van een minimum van dertig miljoen euro, zouden, op basis van het cijfermateriaal uit het verleden in Vlaanderen sinds 2005, 5 rampen, de landbouwrampen buiten beschouwing genomen, erkend moeten worden.

Het betreft volgende rampen:

- Overvloedige regenval van 3, 4 juli 2005	69.217.978 euro
- Stormwinden van 18, 19 januari 2007	36.340.259 euro
- Overvloedige regenval van 11 tot 17 november 2010	85.256.920 euro
- Stormwind van 18 augustus 2011	58.937.360 euro
- Overvloedige regenval en overstromingen van 27 mei tot 26 juni 2016	248.648.459 euro

Op basis van een minimum van 100 miljoen euro, zou als gevolg van datzelfde cijfermateriaal – en louter kijkend naar het financieel criterium - maar één van deze weersverschijnselen, sinds 2005, in aanmerking komen voor erkenning.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het besluit heeft op een positieve wijze een weerslag op de financiën van de lokale besturen, op personeelsvlak, en op het vlak van de werkingsuitgaven. Ten opzichte van het oude besluit vervalt immers de rol van de gemeenten in de geografische afbakening van de ramp, nu dit toekomt aan de schadelijders zelf.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovenvermeld ontwerpbesluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor rampenschade, te gelasten voornoemd ontwerpbesluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE